

“महाराष्ट्र पर्यटन धोरण-२०१६” मधील तरतुदींच्या अनुषंगाने पात्र पर्यटन प्रकल्पांना महाराष्ट्र करमणूक शुल्क अधिनियमातील तरतुदीन्वये परिमंडळनिहाय देय होणाऱ्या करमणूक शुल्काच्या आकारणीतून सवलत प्रदान करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक: ईएनटी-२०१६/प्र.क्र.१०८/टी-१
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
दिनांक : ३० सप्टेंबर, २०१६

वाचा:- शासन निर्णय, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, क्र.टीडीएस-२०१५/११/सीआर-१०२१/टुरिझम, दि.०४.०५.२०१६.

प्रस्तावना :-

राज्यातील पर्यटन उद्योगाला गती देण्याच्या दृष्टीने संदर्भाधीन शासन निर्णय, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, क्र.टीडीएस-२०१५/११/सीआर-१०२१/टुरिझम, दि.०४.०५.२०१६ अन्वये “महाराष्ट्र पर्यटन धोरण-२०१६” जाहीर करण्यात आलेले असून त्याअंतर्गत राज्याची खालीलप्रमाणे क्षेत्रनिहाय विविध परिमंडळात विभागणी करून विविध परिमंडळांकरीता पात्रता कालावधी (Eligibility Period) निश्चित करून संबंधित परिमंडळांमधील पात्र पर्यटन प्रकल्पांना त्या-त्या पात्रता कालावधीकरीता विविध सवलती देण्यासंदर्भात तरतूद करण्यात आली आहे.

अ. क्र.	प्रकल्प प्रकार (Type of Units)	परिमंडळ वर्गीकरण (Zone Classification)	ठेव भांडवली गुंतवणूक (Fixed Capital Investment) (रूपये कोटी)	प्रत्यक्ष रोजगार निर्मिती (Direct Employment Generation)	गुंतवणूक कालमर्यादा (Time Period for Investment) (महिने)	परिमंडळातील क्षेत्र
१	मेगा प्रकल्प घटक (Mega Project Unit)	अ	१००	३००	६०	मुंबई, मुंबई उपनगर जिल्हा, नवी मुंबई, ठाणे व पुणे महानगर पालिका व पिंपरी-चिंचवड महानगर पालिका क्षेत्र.
		ब	५०	१५०	४८	परिमंडळ “अ” मध्ये असलेल्या महानगरपालिकांची क्षेत्रे आणि सिंधुदूर्ग, औरंगाबाद आणि नागपूर हे विशेष पर्यटन जिल्हे वगळून सर्व महानगरपालिका आणि “अ” वर्ग नगरपालिकांची क्षेत्रे.
		क	२५	७५	४८	परिमंडळ अ, ब व विशेष पर्यटन जिल्ह्यांची ची क्षेत्रे वगळून महाराष्ट्रातील सर्व जिल्हे.
		विशेष पर्यटन क्षेत्र (S.T.Z.) / विशेष पर्यटन जिल्हे (S.T.D.)	१५	४५	३६	सिंधुदूर्ग, औरंगाबाद आणि नागपूर जिल्हे.
२	अल्ट्रा मेगा प्रकल्प घटक (Ultra Mega Project Unit)	संपूर्ण राज्य	५००	७५०	८४	पर्यटन विभागाने निश्चित केलेली उच्च क्षमता असलेली क्षेत्रे.

“महाराष्ट्र पर्यटन धोरण-२०१६” मध्ये विविध परिमंडळांमधील पात्र पर्यटन प्रकल्पांना पात्रता कालावधीकरीता सदर धोरणामधील अटी व शर्तीच्या पुर्ततेच्या अधीन राहून, महाराष्ट्र करमणूक शुल्क अधिनियमातील तरतुदीन्वये शासनास देय होणाऱ्या करमणूक शुल्काच्या आकारणीमधील सूट देण्याचे ही संकल्पित आहे. त्यानुषंगाने सुस्पष्ट आदेश निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभागाच्या संदर्भाधीन दि.०४.०५.२०१६ च्या शासन निर्णयान्वये जाहीर करण्यात आलेल्या “महाराष्ट्र पर्यटन धोरण-२०१६” मधील “विविध पर्यटन घटकांना आर्थिक प्रोत्साहने” या शिर्षाखाली नमूद करण्यात आलेल्या तरतुदींच्या अनुषंगाने खालील तक्त्यात दर्शविण्यात आल्याप्रमाणे विविध परिमंडळांमधील पात्र पर्यटन घटकांना, त्यांच्यासमोर दर्शविलेल्या पात्रता कालावधीकरीता महाराष्ट्र करमणूक शुल्क अधिनियमातील तरतुदीन्वये शासनास देय करमणूक शुल्काच्या आकारणीमधील सवलत, सदर धोरणान्वये विहित करण्यात आलेल्या नियमांचे / अटींचे पालन करण्याच्या अधिन राहून, अनुज्ञेय राहिल. :-

अ. क्र.	प्रकल्प प्रकार	परिमंडळ प्रकार	पात्रता कालावधी (वर्षे)	करमणूक शुल्क आकारणीमधील सूट (%)	करमणूक शुल्क आकारणीमधील सवलतीचा कालावधी (वर्षे)
१	२	३	४	५	६
१	मेगा प्रकल्प (Mega Project Units) (तक्ता क्र. ३ नुसार)	अ	१०	५०%	१०
		ब	१०	७५%	१०
		क	१५	१००%	१५
		विशेष पर्यटन क्षेत्र (S.T.Z.) / विशेष पर्यटन जिल्हे (S.T.D.)	१५	१००%	१५
२	अल्ट्रा मेगा प्रकल्प (Ultra Mega Project Units) (तक्ता क्र. ३ नुसार)	संपूर्ण राज्य	२०	१००%	२०
३	मोठे प्रकल्प (Large Projects) (तक्ता क्र. ४ नुसार)	अ	०७	५०%	०७
		ब	०७	७५%	०७
		क	१०	१००%	१०
		विशेष पर्यटन क्षेत्र (S.T.Z.) / विशेष पर्यटन जिल्हे (S.T.D.)	१०	१००%	१०
४	MSME प्रकल्प (MSME Projects) (तक्ता क्र. ५ नुसार)	अ	०५	५०%	०५
		ब	०५	७५%	०५
		क	०७	१००%	०७
		विशेष पर्यटन क्षेत्र (S.T.Z.)/ विशेष पर्यटन जिल्हे ((S.T.D.)	०७	१००%	०७

०२. “महाराष्ट्र पर्यटन धोरण-२०१६” मधील तरतुदीनुसार “मेगा/ अल्ट्रा मेगा/ मोठे प्रकल्प व MSME प्रकल्प” या विविध प्रकल्पांमधील पात्र पर्यटन घटकांकरीता करमणूक शुल्काच्या आकारणीमधून सवलत देतांना खालीलप्रमाणे कार्यपद्धत अवलंबविण्यात यावी. :-

- (१) “महाराष्ट्र पर्यटन धोरण-२०१६” अंतर्गत अनुज्ञेय सवलतीचा लाभ घेण्यास इच्छुक पर्यटन घटकांनी पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, महाराष्ट्र शासन यांच्या अंतर्गत नव्याने निर्माण करण्यात आलेल्या पर्यटन संचालनालयाकडे नोंदणी करून घेणे अनिवार्य राहिल.
- (२) अशा नोंदणीकृत पर्यटन घटकांनी सादर केलेल्या पर्यटन प्रकल्पाचे मुल्यांकन (Appraisal) “महाराष्ट्र पर्यटन धोरण-२०१६” च्या परिच्छेद क्र.५.६.८ मधील तरतुदीनुसार करवून घेवून असा अंतिम मुल्यांकन अहवाल संबंधित पर्यटन घटकाने पर्यटन संचालनालयाकडे सादर करणे आवश्यक राहिल.
- (३) “महाराष्ट्र पर्यटन धोरण-२०१६” मधील “आर्थिक प्रोत्साहने” या शिर्षाखाली नमूद तरतुदीनुसार पात्र ठरणाऱ्या पर्यटन घटकांना करमणूक शुल्काच्या आकारणीमधील सवलत देण्यासाठी पर्यटन संचालनालयामार्फत पात्रता प्रमाणपत्र (Eligibility Certificate) देण्यात यावे.

तथापि, सदरहु पात्रता प्रमाणपत्र (Eligibility Certificate) हे संबंधित पर्यटन घटकांचे वाणिज्यिक कार्य प्रत्यक्षात सुरु झाल्यानंतरच पर्यटन संचालनालय यांनी द्यावे.

- (४) “महाराष्ट्र पर्यटन धोरण-२०१६” मधील “आर्थिक प्रोत्साहने” या शिर्षाखाली नमूद तरतुदीनुसार पर्यटन घटकांना करमणूक शुल्काच्या आकारणीमधील सवलत देतांना सदर पर्यटन घटक हे कोणत्या प्रकारच्या सवलतीस पात्र होईल, याची खातरजमा पर्यटन संचालनालयामार्फत करण्यात यावी.

अशा प्रकारची खातरजमा झाल्यानंतर सदर पर्यटन घटकांना करमणूक शुल्काच्या आकारणीमधील सवलत देण्याकरीता मान्यता असल्याबाबतचे पत्र पर्यटन संचालनालयाकडून महसूल व वन विभाग, महाराष्ट्र शासन यांना देण्यात यावे.

अशा प्रकारच्या पत्रामध्ये पुढील बाबी प्रामुख्याने नमूद करणे आवश्यक राहिल. :-

- (i) अर्जाचा दिनांक
 - (ii) पर्यटन कार्याचे स्वरूप
 - (iii) पर्यटन घटकामध्ये करण्यात येणाऱ्या गुंतवणुकीची रक्कम
 - (iv) रोजगार निर्मितीची क्षमता
 - (v) देण्यात येणा-या आर्थिक प्रोत्साहनाचा प्रकार
(मुद्रांक शुल्क/करमणूक शुल्क/दोन्ही)
 - (vi) आर्थिक सवलतीचा कालावधी
 - (vii) देण्यात येणा-या आर्थिक सवलतीची रक्कम (“महाराष्ट्र पर्यटन धोरण-२०१६” मधील “आर्थिक प्रोत्साहने” या शिर्षाखाली नमूद तरतुदीनुसार.)
 - (viii) मेगा/ अल्ट्रा मेगा प्रकल्पांना द्यावयाच्या आर्थिक सवलतीसंदर्भातील इतर आवश्यक व अनुषंगिक प्रकरणपरत्वे तपशिल.
- (५) महाराष्ट्र करमणूक शुल्क अधिनियमातील कलम ३ (१९) मधील तरतुदीनुसार तसेच मुंबई करमणूक शुल्क नियम, १९५८ च्या नियम क्र. २ मधील तरतुदीनुसार करमणूक शुल्काच्या

आकारणी संदर्भातील अधिकार हे महसूल व वन विभागाच्या अखत्यारीत येणाऱ्या संबंधित विहीत महसूली प्राधिकाऱ्यास असल्यामुळे “महाराष्ट्र पर्यटन धोरण-२०१६” मध्ये नमुद करण्यात आलेल्या तरतुदींच्या अनुषंगाने पर्यटन संचालनालयाकडून वरीलप्रमाणे पात्रता प्रमाणपत्र व सवलती विषयक पत्र प्राप्त झाल्यानंतर, महाराष्ट्र करमणूक शुल्क अधिनियमातील तसेच मुंबई करमणूक शुल्क नियम, १९५८ मधील आनुषंगिक तरतुदींनुसार, महसूल व वन विभागाच्या अखत्यारीत येणाऱ्या संबंधित विहीत महसूली प्राधिकाऱ्यामार्फत अशा प्रकल्पांना प्रकरणपरत्वे करमणूक शुल्काच्या आकारणीमधील सवलती प्रदान करण्यात याव्यात.

(६) पर्यटन संचालनालयाने निर्गमित केलेले “पात्रता प्रमाणपत्र” (Eligibility Certificate) जिल्हाधिकारी यांना प्राप्त झाल्यानंतर संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी जास्तीत जास्त १ महिन्याच्या कालावधीमध्ये “अंतिम सवलत प्रमाणपत्र” संबंधित पर्यटन घटकांना देणे अनिवार्य राहिल.

(७) “महाराष्ट्र पर्यटन धोरण-२०१६” मध्ये नमुद करण्यात आलेल्या इतर सर्व अटी व शर्ती सध्याच्या स्वरूपात कायम राहतील आणि त्यांचे संनियंत्रण हे पर्यटन संचालनालय, महाराष्ट्र शासन यांचे कडून करण्यात येईल.

०३. सदरहू शासन निर्णय हा शासनाच्या www.maharashtra.gov.in. या संकेतस्थळावर प्रसिध्द केला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्र. २०१६०९३०१०२८५६५७१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

(डॉ. माधव वीर)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत माहितीसाठी-

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई -३२.
३. मा.मंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
४. मा. राज्यमंत्री (महसूल) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२.
५. मा.विधानसभा व विधानपरिषद सदस्य (सर्व)
६. मा. मुख्य सचिव यांचे उपसचिव, मंत्रालय, मुंबई -३२ .
७. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई (५ प्रती)
८. विभागीय आयुक्त (सर्व)
९. जिल्हाधिकारी (सर्व)
१०. महालेखापाल (लेखा परिक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता) १/२, महाराष्ट्र राज्य , मुंबई/नागपूर
११. प्रधान सचिव (महसूल) यांचे विशेष कार्य अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई -३२
१२. सह सचिव/उपसचिव (सर्व) महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई -३२
१३. सर्व अवरसचिव/ कार्यासन अधिकारी, महसूल व वन विभाग
१४. निवड नस्ती/ टी-१.